

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

06.09.2018

м. Ужгород

№ 57/6 - рк/к

Виконавчий комітет
Перечинської міської ради
пл. Народна, 16, м. Перечин,
89200

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції під час дослідження ринків реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах,

встановила:

Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Виконавчий комітет Перечинської міської ради відповідно до статей 10, 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

Ідентифікаційний код: 26529424.

Юридична адреса: пл. Народна, 16, м. Перечин.

Виконавчий комітет Перечинської міської ради у розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Відповідно до абзацу 1 статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Перечинська міська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території

міста Перечин, сіл Сімер, Сімерки, Ворочово, Зарічово Перечинського р-ну, та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що акти виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, рішення виконавчого комітету Перечинської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Згідно з приписами частини 2 статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація виконавчим комітетом Перечинської міської ради покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Статтями 26 та 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських, селищних, сільських рад віднесено, в тому числі, організацію місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі, прийняття рішень з питань благоустрою населених пунктів, зокрема, організацію забезпечення на території населеного пункту чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях, організації місць відпочинку для населення. Повноваження щодо організації відпочинку і дозвілля мешканців міста також надаються статтею 12 Закону України «Про культуру».

Правові та організаційні основи містобудівної діяльності в Україні визначено Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Відповідно до частини 2 статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності (далі тимчасові споруди) – це одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Згідно з частиною 4 статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/2006 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 1.11 вищенаведеного Порядку розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на

строк проведення таких заходів здійснюється у порядку, встановленому органами місцевого самоврядування.

Отже, згідно з нормами чинного законодавства органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити виконання вимог законодавства щодо організації порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на своїй території.

В ході проведення дослідження ринків реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах територіальним відділенням було направлено вимогу Перечинській міській раді від 04.06.2018 № 57-02/03-14/484.

Перечинська міська рада, листом від 12.07.2018 № 931/02-12, надала територіальному відділенню копію рішення виконавчого комітету Перечинської міської ради від 21.07.2017 № 41 «Про затвердження Положення про святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю та надання послуг у сфері розваг на території Перечинської ОТГ».

Положення про святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю та надання послуг у сфері розваг на території Перечинської ОТГ (далі – Положення) встановлює вимоги до організації дрібнороздрібної торгівлі, надання послуг у сфері розваг та проведення ярмарок з врахуванням архітектурних, санітарно-гігієнічних, пожежних, торговельних норм, функціонально-планувальних, історико-культурних чинників та правил благоустрою.

Дія цього Положення поширюється на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері дрібнороздрібної торгівлі, надання послуг у сфері розваг та проведення ярмарок на території міста.

У Положенні наведено наступні поняття:

- святкова/тимчасова дрібнороздрібна торгівля – це роздрібна торгівля з нагоди свят або інших культурно-масових заходів через торговельну мережу із формою позамагазинного продажу товарів, при якій приміщення не мають торговельного залу для споживачів, а саме: пункти некапітальної забудови (кіоски, ларі, ларки, палатки, павільйони для сезонного продажу товарів, візки, роль-бари, торговельні автомати); засоби пересувної мережі (автомагазини, автокафе, авторозвозки, автоцистерни, спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки), розноски, лотки, столики тощо);

- ярмарок, фестиваль - захід, безпосередньо (опосередковано) пов'язаний з роздрібною або оптовою торгівлею, наданням послуг, що проводиться в певному місці та у визначений строк;

- учасник ярмарку, фестивалю (продавець) – суб'єкт господарської діяльності, якому в установленому порядку надано торгове місце на ярмарку і який бере участь в її діяльності шляхом здійснення продажу товарів та надання послуг;

- організатор ярмарку, фестивалю – Перечинська міська рада, виконавчий комітет Перечинської міської ради та/або його структурні підрозділи.

Пунктом 4.1 Положення визначено, що для отримання погодження на розміщення об'єктів дрібнороздрібної торгівлі та надання послуг у сфері розваг суб'єкт господарювання подає у Центр надання адміністративних послуг наступні документи:

- заяву згідно з додатком 2 до Положення;

- розширений витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (оригінал), до моменту забезпечення доступу державних адміністраторів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;

- загальну схему розташування із зазначенням торгового місця.

Згідно пункту 4.5 Положення, у випадку одночасного звернення 2-х, або більше суб'єктів господарювання, які бажають розмістити об'єкти святкової/тимчасової дрібнороздрібної торгівлі/надання послуги у сфері розваг на одному місці, пріоритетне право надається:

- суб'єктам господарювання, що раніше здійснювали святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю/надавали послуги у сфері розваг у вказаному місці, не мають зауважень від контролюючих органів і органів місцевого самоврядування;
- суб'єктам господарювання, які відносяться до категорій громадян;
- інваліди війни;
- учасники бойових дій;
- члени сімей загиблих в бойових діях;
- особи, постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС;
- учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;
- багатодітні сім'ї;
- інваліди;
- суб'єктам господарювання, місце сплати податків яких зареєстровано у м. Перечин.

Тобто, виконавчий комітет Перечинської міської ради надав пріоритетне право на розміщення об'єкта святкової/тимчасової дрібнороздрібною торгівлі/надання послуги у сфері розваг суб'єкту господарювання, що раніше здійснював святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю/надавав послуги у сфері розваг у вказаному місці, не має зауважень від контролюючих органів і органів місцевого самоврядування та/або суб'єкту господарювання, місце сплати податків якого зареєстровано у м. Перечин, що в свою чергу створив нерівні умови конкуренції, і як наслідок недопущення на ринок інших суб'єктів господарювання.

Частиною 2 статті 25 Господарського кодексу України передбачено, що органам місцевого самоврядування заборонено приймати акти або вчиняти дії, що ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Разом з тим статтею 42 Конституції України визначено, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності, не допускається неправомірне обмеження конкуренції.

Функціонування ринкових відносин передбачає створення рівних можливостей для суб'єктів господарської діяльності, а також їхню конкуренцію, під якою розуміється змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до абзацу 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Надання переваг, що створюють нерівні умови для конкуренції, і як наслідок недопущення на ринок інших суб'єктів господарювання, що впливає на можливості вибору споживачами продавців, а також на умови обігу товарів на ринку.

Отже, виконавчий комітет Перечинської міської ради, надавши пріоритетне право на розміщення об'єкта святкової/тимчасової дрібнороздрібною торгівлі/надання послуги у сфері розваг суб'єкту господарювання, що раніше здійснював святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю/надавав послуги у сфері розваг у вказаному місці, не має зауважень від контролюючих органів і органів місцевого самоврядування та/або суб'єкту господарювання, місце сплати податків якого зареєстровано у м. Перечин, встановив для останніх привілейовані умови для здійснення господарської діяльності у об'єктах святкової/тимчасової дрібнороздрібною торгівлі.

Таким чином, дії виконавчого комітету Перечинської міської ради щодо встановлення Положенням про святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю та надання послуг у сфері розваг на території Перечинської ОТГ, затвердженого рішенням від 21.07.2017 №41, пріоритетного права на розміщення об'єкта святкової/тимчасової дрібнороздрібною торгівлі (надання послуги у сфері розваг) для суб'єкта господарювання, що раніше здійснював святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю/надавав послуги у сфері розваг у вказаному місці та/або суб'єкта господарювання, місце сплати податків якого зареєстровано у м.Перечин, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді вчинення антиконкурентних дій органом місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Частиною 3 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Виконавчому комітету Перечинської міської ради (ідентифікаційний код - 26529424) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення Положення про святкову/тимчасову дрібнороздрібну торгівлю та надання послуг у сфері розваг на території Перечинської ОТГ, затвердженого рішенням від 21.07.2017 № 41, до вимог чинного законодавства.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате закривається.

Голова Відділення -
голова колегії

_____ В. Шаленик